

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 276/2025-43

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Východ v konaní ČVS: PPZ-64/NKA-PZ-VY-2012, postupu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (predtým Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky) v konaní sp. zn. VII/1 Gv/251/15/1000 a postupu Špecializovaného trestného súdu v konaní sp. zn. BB-4T/43/2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu elektronickou formou 20. januára 2025 (doplnenou podaním doručeným 22. januára 2025, 20. februára 2025, 10. marca 2025, 4. apríla 2025 a 9. mája 2025) domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupmi orgánov činných v trestnom konaní a Špecializovaného trestného súdu uvedených v záhlaví tohto uznesenia. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal Špecializovanému trestnému súdu konať bez zbytočných prieťahov, priznal jej od označených porušovateľov práv finančné zadostučinenie 79 000 eur a náhradu trov konania.

2. Sťažovateľka sa domáha preskúmania postupu označených orgánov verejnej moci ako jedného celku, keďže trestné konanie vedené proti jej osobe nie je ani po viac ako 14 rokoch a 8 mesiacoch od vznesenia obvinenia (uznesenie o vznesení obvinenia z 10. mája 2010) právoplatne skončené.

Celková dĺžka trestného konania je neprimeraná. Sťažovateľka je stíhaná za jediný skutok a bolo ju možné kedykoľvek vyčleniť na samostatné konanie, k čomu ale nedošlo. Špecializovaný trestný súd je dlhodobo nečinný, obžaloba bola podaná 20. decembra 2019, pričom stále nie je rozhodnuté vo veci, rozhodnutie bude potrebné písomne odôvodniť a doručiť stranám, ktoré majú právo podať opravný prostriedok. Od vydania uznesenia o vznesení obvinenia do podania obžaloby ubehla doba vyše 9,5 roka, čo je flagrantné porušenie § 209 ods. 2 Trestného poriadku. Podľa sťažovateľky prietahy trvajú aj v súdnom konaní, keďže Špecializovaný trestný súd v prejednávanej veci od podania obžaloby nerozhodol a jej sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 2 Tost/11/2024 z 3. apríla 2024 zamietol, keď na podklade stanoviska predsedu Špecializovaného trestného súdu nezistil prietahy v konaní a vyjadril súhlasné stanovisko s postupom súdu prvého stupňa, ktorý aj napriek návrhu sťažovateľky jej trestnú vec nevylúčil zo spoločného konania. Sťažovateľka naďalej vyjadruje presvedčenie o dôvodoch na vylúčenie jej trestnej veci na samostatné konanie a rozporuje aj uznesenie Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-4T/43/2019 z 28. marca 2024, ktorým podľa § 567t Trestného poriadku rozhodol, že obžaloba z 20. decembra 2019 spĺňa zákonné náležitosti obžaloby podľa § 235 Trestného poriadku. Konanie nemožno označiť za zložité. V doplneniach ústavnej sťažnosti sťažovateľka aktualizovala dobu trvania trestného konania, modifikovala výšku požadovaného finančného zadosťučinenia. Tiež uviedla, že 20. januára 2025 bol vo veci vyhlásený rozsudok, ktorým bola sťažovateľka spod obžaloby oslobodená, pričom prokurátor podal odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku. K porušovaniu jej práv dochádza naďalej aj zo strany prokuratúry, keďže prokurátor podal odvolanie a disponuje obžalobou. Stav právnej neistoty sa tak bude ďalej prehĺbovať v dôsledku zdĺhavého odvolacieho konania. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 47 charty uviedla, že keďže v danej veci ide o daňové trestné činy, aplikuje sa únijové právo.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. V rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd pripomína, že konanie orgánov činných v trestnom konaní a Špecializovaného trestného súdu už bolo predmetom ústavnoprávneho prieskumu, a to vo veci namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V posudzovanom prípade podanú ústavnú sťažnosť uznesením č. k. I. ÚS 34/2024-122 z 18. januára 2024 odmietol, a to v časti postupu národnej kriminálnej agentúry a úradu špeciálnej prokuratúry ako podanú oneskorene, a tým aj ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. f) a g) zákona o ústavnom súde] a v časti postupu Špecializovaného trestného súdu pre jej neprípustnosť [§ 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde], keďže sťažovateľka nevyčerpala právny prostriedok na ochranu svojich práv (sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku). Z toho vyplýva, že skoršie

označené rozhodnutie ústavného súdu sa svojou povahou vo vzťahu k postupu Špecializovaného trestného súdu týka len podmienok konania, a preto nezakladá prekážku veci rozhodnutej [§ 55 písm. a) zákona o ústavnom súde], avšak v prípade orgánov činných v trestnom konaní je situácia odlišná (pozri bod 8 tohto uznesenia).

5. Následne bolo konanie orgánov činných v trestnom konaní a Špecializovaného trestného súdu opätovne predmetom ústavnoprávneho prieskumu, a to vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom národnej kriminálnej agentúry, postupom úradu špeciálnej prokuratúry a postupom Špecializovaného trestného súdu, proti ktorého postupu sťažovateľka namietala aj porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 ods. 2 charty. Uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 436/2024-26 z 24. júla 2024 bola ústavná sťažnosť smerujúca proti postupu orgánov činných v trestnom konaní odmietnutá z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Odmietnutie sťažnosti ústavný súd odôvodnil tým, že sťažovateľka zásah do svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odvodzuje od zbytočných prietahov v konaní národnej kriminálnej agentúry a úradu špeciálnej prokuratúry, avšak ústavný súd zbytočné prietahy v postupe orgánov činných v trestnom konaní nekonštatoval, pretože v tejto časti predchádzajúcu ústavnú sťažnosť sťažovateľky (I. ÚS 34/2024) ako podanú oneskorene a zjavne neopodstatnenú odmietol, vytvorila sa tým prekážka pre preskúmanie a prípadné rezultovanie porušenia iných práv odvodzovaných od existencie zbytočných prietahov. Odmietnutie ústavnej sťažnosti z označených dôvodov totiž nemožno považovať len za rozhodnutie „o podmienkach konania“, ktoré by bolo možné dodatočne splniť, čím sa založila prekážka *rei iudicatae* pre ďalší prieskum zbytočných prietahov v postupe národnej kriminálnej agentúry a úradu špeciálnej prokuratúry (m. m. II. ÚS 4/2020, č. 50/2020 ZNaU). Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva podľa čl. 47 ods. 2 charty postupom Špecializovaného trestného súdu sťažnosť odmietol pre nedostatok náležitostí ustanovených zákonom. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru (právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote), práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru (právo na spravodlivé súdne konanie) postupom Špecializovaného trestného súdu sťažnosť prijal na ďalšie konanie, pričom nálezom č. k. I. ÚS 436/2024-46 z 22. októbra 2024 ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru (právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) nevyhovel, keď dospel k záveru, že v konkrétnom prípade sťažovateľky je s ohľadom na popísané okolnosti doterajšia celková dĺžka napadnutého konania ospravedliteľná. Vzhľadom na to, že rozporované konanie Špecializovaného trestného súdu neobsahuje nedostatky ústavnoprávnej intenzity znamenajúcej porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, nemožno dospieť ani k záveru o porušení základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (právo na spravodlivé súdne konanie), a preto ústavný súd nevyhovel ústavnej sťažnosti ani v tejto časti.

II.1. K namietanému porušeniu označených práv postupom národnej kriminálnej agentúry a úradu špeciálnej prokuratúry:

6. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka na základe vlastných tvrdení o existencii zbytočných prietáhov v postupe orgánov činných v trestnom konaní namieta porušenie práva na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie. V súvislosti s existenciou zbytočných prietáhov sa domáha aj vyslovenia porušenia práva podľa čl. 47 charty, avšak bližšie nešpecifikuje, ktorý odsek tohto ustanovenia sa má aplikovať, a preto obsah práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote implikuje záver o prípadnom použití čl. 47 ods. 2 charty. Článok 52 ods. 3 charty stanovuje, že v rozsahu, v akom charta obsahuje práva, ktoré zodpovedajú právam zaručeným v dohovore, zmysel a rozsah týchto práv je rovnaký ako zmysel a rozsah práv ustanovených v uvedenom dohovore. Právo zakotvené v čl. 47 ods. 2 charty obsahovo zodpovedá právu v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Ústavný súd primárne poznamenáva, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť a plynulosť konania pred orgánom verejnej moci obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. K vysloveniu porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu z týchto dôvodov však napriek tomu môže dôjsť v prípade, ak namietané zbytočné prietahy (spôsobené neodôvodnenou nečinnosťou alebo neefektívnou a nesústredenou činnosťou), ako aj celková doterajšia dĺžka preskúvaného konania signalizujú, že v postupe orgánu verejnej moci došlo k pochybeniam takej intenzity, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti posudzovanej veci (najmä predmetu konania, teda toho, čo je pre sťažovateľa v stávke) možno uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (pozri m. m. IV. ÚS 242/07 – *a contrario*). *In concreto*, základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže byť porušené v dôsledku existencie zbytočných prietáhov v konaní orgánu verejnej moci len za kumulatívneho splnenia, že (i) v rozporovanom konaní ústavný súd zistí a vo svojom rozhodnutí vysloví porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a (ii) intenzita zbytočných prietáhov vo svojej podstate znamená úplne zmarenie možnosti poskytnúť efektívnu a účinnú ochranu tým právam účastníka konania, ktorých ochrany sa domáha (III. ÚS 49/04, III. ÚS 348/05, I. ÚS 271/2021), čo sa prednostne predpokladá v niekoľkoročnom, spravidla desiatky rokov trvajúcim konaní.

8. Keďže sťažovateľka zásah do svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty odvodzuje od prezentovaných zbytočných prietáhov v konaní národnej kriminálnej agentúry a úradu špeciálnej prokuratúry, avšak ústavný súd zbytočné prietahy v postupe orgánov činných v trestnom konaní nekonštatoval, pretože v tejto časti prvú ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako podanú oneskorene a zjavne neopodstatnenú uznesením sp. zn. I. ÚS 34/2024 z 18. januára 2024 odmietol (bod 4 tohto uznesenia), vytvorila sa tým prekážka pre prieskum a prípadné vyslovenie porušenia iných práv odvodzovaných od existencie zbytočných prietáhov. Odmietnutie ústavnej sťažnosti z označených dôvodov totiž nemožno považovať len za rozhodnutie „o podmienkach konania“, ktoré by bolo možné dodatočne splniť, čím sa založila prekážka *rei iudicatae* ďalšieho prieskumu existencie zbytočných prietáhov v postupe národnej kriminálnej agentúry a úradu špeciálnej prokuratúry (m. m. II. ÚS 4/2020, č. 50/2020 ZNaU). Ústavnému súdu preto nezostávalo iné, ako ústavnú sťažnosť v tejto časti

z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti odmietnuť [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde]. Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že uznesením ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 436/2024 bola aj ostatná sťažnosť sťažovateľky namietajúca porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom orgánov činných v trestnom konaní rovnako odmietnutá ako zjavne neopodstatnená z dôvodu existencie prekážky *rei iudicatae*. Pokiaľ sťažovateľka v aktuálnej ústavnej sťažnosti namieta, že k porušovaniu jej práv dochádza naďalej aj zo strany úradu špeciálnej prokuratúry, keďže prokurátor podal proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu odvolanie a má možnosť disponovať obžalobou, uvedené tvrdenie nemá relevanciu, pretože prokurátor je aktuálne stranou konania v súdnom konaní, nie orgánom, ktorý rozhoduje o právach a povinnostiach sťažovateľky.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv postupom Špecializovaného trestného súdu:

9. Aj vo vzťahu k Špecializovanému trestnému súdu ústavný súd konštatuje, že z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka na základe vlastných tvrdení o existencii zbytočných prietahov v postupe Špecializovaného trestného súdu namieta porušenie práva na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že sťažovateľka sa pôvodne sťažnosťou domáhala voči Špecializovanému trestnému súdu vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty, následnými doplneniami ústavnej sťažnosti však petit modifikovala tak, že vo vzťahu k Špecializovanému trestnému súdu namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty.

10. Existenciou zbytočných prietahov sa už ústavný súd zaoberal na základe ostatnej ústavnej sťažnosti sťažovateľky, pričom posudzoval obdobie od začatia napadnutého konania pred Špecializovaným trestným súdom. Ústavný súd nálezom č. k. I. ÚS 436/2024-46 z 22. októbra 2024 právoplatným 6. novembra 2024 sťažnosti sťažovateľky nevyhovel a ústavnému súdu neprináleží prehodnocovať závery vyslovené v predmetnom náleze. Ústavný súd preto skúmal, či v období po právoplatnosti jeho ostatného rozhodnutia (6. novembra 2024) došlo k zintenzívneniu zásahu do práv sťažovateľky v dôsledku plynutia času a postupu Špecializovaného trestného súdu.

11. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť, ktorá je predmetom tohto predbežného prerokovania, s odstupom necelých 3 mesiacov po právoplatnosti ostatného nálezu, a to v deň, keď bol Špecializovaným trestným súdom vyhlásený rozsudok vo veci samej (20. januára 2025), ktorým bola sťažovateľka spod obžaloby oslobodená. Ústavný súd dopytom na Špecializovanom trestnom súde zistil, že rozsudok bol stranám expedovaný 24. februára 2025 a aktuálne je vec v štádiu prípravy na predloženie veci odvolaciemu súdu. Predloženie veci odvolaciemu súdu sa očakáva v najbližšom čase. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na extrémne krátky časový úsek, ktorý uplynul od právoplatnosti ostatného nálezu, a skutočnosť, že medzičasom došlo už aj k vyhláseniu a expedovaniu rozsudku vo veci samej, nemožno v postupe Špecializovaného trestného súdu po právoplatnosti ostatného nálezu identifikovať zbytočné prietahy, ktoré by mali za následok prehlbenie právnej neistoty sťažovateľky. Okolnosť, že proti rozsudku bolo podané odvolanie, v dôsledku čoho konanie dosiaľ nie je právoplatne skončené, a nie je zjavné, dokedy bude prebiehať, nemá vo vzťahu k posúdeniu

dôvodnosti ústavnej sťažnosti relevanciu, pretože ústavný súd skúma existenciu prípadných preťažov, ktoré už nastali. Jeho cieľom nie je plniť preventívnu funkciu a postihovať všeobecný súd za preťažy, ktoré len môžu nastať v budúcnosti. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

12. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch uvedených v petite ústavnej sťažnosti stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2025

Robert Šorl
predseda senátu